

Μακριδὲ τὸ σπίτια τοῦ χωρίοῦ, μανδρα, παλιὰ κάτεινα,
πλημμυρισμένα ἀπὸ τὴν σκιὰ τοῦ δόλγυμνου βουνού
“Όλα κοιμοῦνται” βάσταξε ὁ μέγερας τὴν πνοή του,
ἔνα φολύγι ξάγρυπνο μεσάνυχτα χιτών
κ' ἡ μακρινή φωνή του
ἀντιλεσεῖ σὰ σήμαντρο στὴν ἀδεια μου καρδιά.

19

Τὸ τζάρι δροσοχάϊδενε τ' ἄχνὸ τὸ μέιωπό μου,
ποὺ κάποια κάτια ἀνέγγιχτα πυράσιν σὰ φωτιά,
και μοῦδειγε τὴν ἀψήλη δεντροποιά τοῦ δρόμου
ποὺ λίγιζε τὴν κεφαλή επὸ διάβα τοῦ βοριᾶ.
Σά Μούρια αὐτοκρατόρι; σ γοργαπευνόντος ἡ Μπόρα,
ζωὴ καὶ θάνατο μαζὶ σκορπώντας στὰ κλινιά,
και κάποιο πεντο πρόσφερνε κλαδιά λυμπαδοφόρα
στὸν κεραυνὸν ποὺ ἐφώτισε τὴν σάπια του καρδιά

21

Στὸν κάμπο τὸ μερόχρωμο κι ἀερόαιτο ἀνθόναι,
ιοῦ βάλτου τώρα ἀχνίζουν ἡ νεφά
σάπια, θιλά, μονότονα και ποὺ ταράζουν μόνα
καρματάς βαρετάς αγριόπαπις τὰ μολυβάτια φτερά
Μά κάποιον οἱ καλαμίες τρανταζουν πέρα ως πέρα
κ' ἔκει ποὺ οἱ φύλες τοὺς βουτοῦν στὴ λάσπη τὴ βαθειά,
σηκώνονται περήφανα, στὸν οὐρανόν ο φέρεια,
σὰ σκυριασμένα ἵπποτικά σπαθιά.

24

Ἐξω τὸ κίόνι νερολούσιδα τὴ φύση φοίτε,
μὲ λυμπαδένια κροντιστιλλα στολίζει τὰ κλαδιά.
Στὸ παραθόρι, ποὺ κεντοῦν νιφάδες, παγωμένη
τὰ τῆς ἀνοίκω μοῦ γυνήν ἡ κληματηριά.
Μά ἐγώ, οὗτε τὴν κρεπένια σκιά ποὺ ἡ νύχτα μὲ τιλίζει,
οὔτε τὰ ξύλα στὴ φωτιά ποὺ σθύνουν τὸ φωτό,
κ' ἐνῶ τριγύνω μου ὁ βορὸς ἀς τρομακτικά σφυρίζει,
μιᾶς περασμένης ἀνιξής τὰ φέρδα δινιστοῖ.

Τέτοια εἶναι ὅλα, και τὰ εἰκοσιτέσσερα, ὑγιάστιχα
τοῦ Ἐσπέρα. Ἀπλά, ἀνεπιτήδεντα, μὲ φυρῇ. Τό-
θεωρησα καρέος μου, ἀφοῦ παραγολουθῶ δύσωσδήποτε
τὰ νεοελληνικά γράμματα, νὰ γράψω διὸ λόγια γι'
αὐτὰ και νὰ πῶ ἀιώρα πόλες διαβάζοντάς τα μοῦ γεν-
νήθηκε ἡ πεποίθηση πώς μὲ τὸν καιρὸν και μὲ κάποιο
προσεκτικότερο δούλεμα τοῦ στίχου, τὰ σκίτσα σίγου-
ρα γίνουν ἀκριβὲς ζωγραφιές.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Αντεφ. «Π διαμαρτυρία σου γιὰ τὴν τάχο «Επισκόπηση
τῆς πνευματικῆς κινήσεως κατὰ τὸ 1918» ποὺ δημοσιεύτηκε
στὸν ποιωτογραφικὸν «Ρεζούπάτη», δὲν ἔχει κανένα λόγο. Σὲ
ἄνθρωπο ποὺ θέλει ν' ἄγνοι τὶς κοινές τοῦ Ρήγα Γλόριφ
ποὺ δημοσιεύτηκαν στὸ «Νομόν» και στὸ «Πυρό». παθὼς
και τόσα ἀλλα πράγματα, δε χρειάζεται καμιαία ἀπάντηση. Δη-
μοποιογραφικό, φήμη, και τίποτε πασαλάνω.—κ. Γ. «Ἄν δὲ
δημοσιεύοντες αὐτὰ ποὺ μᾶς ἔστειλες, μῆτρας ἀπογοητεύοντες. Σαρο-
λούνθρος. Θά γράψουε κατὰ πράγματα μά μέρα. Μᾶς ἄρεσε πε-
ρισσότερο ἡ «Θλίψει γρωτή» ποὺ ἀρχινάει ἔστι:

Φωτή γίνεται κ' ἔρωτική
σὰν ἀσμα τῆς τονγόνας
κυριμένη μέσα σὲ πυκνό^{τη}
κι ἀνδροσπασμένο δεντρού
φύλλωμα...

κ. Κ. Στ. Σ εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ γράμμα σου. Στείλε μας
και τ' αἴτια τρωγοΐδια και θιὰ διελέξουμε.—κ. Στ. Ἀγν.
Καλὰ γραμμένο, μὲ ἐπόθεση κοινή, χωρὶς ἐνδιαφέρον. Δο-
κίμασε και σ' ἀλλα θέματα.—κ. **Αθαν. Παπαχ.** Θὰ δημο-
σιευτῇ ἀργότερον μὲ μερικὰ μικρὰ διορθώματα—κ. Α. Π.
Καλὸ τὸ θέμα, καλούντα πραμμένο, μὲ ἔχει κ' ἔνα φρέσιδο,
τὸ φρέσιδο τῆς ποντούλας. «Ἄν εἴται συντομότερο, θὰν τὸ δη-
μοσιεύεις.—κ. Ι. Φαρτ. **Βασι.** δηλὼ μαζ γράψεις, τι γὰ σου
πόθις; Νὰν τὸ δοῦμε ποδιά κ' θετρα ἀποφασίσουμε.—κ. Δ.
Παπαν. Καλὰ και τὰ δυὸ και τὰ δημοσιευτοῦν.

ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΣΜΗ**ΓΙΑ ΕΝΑ ΠΟΙΜΑ**

'Αγαπητὲ Νομᾶ,

Ἆτε πάρω κοινική. Ἀπλῶς τὴν προσωπική μου ἐγ-
τέπωση οὐν γράψω γιὰ τὸ ποίημα τῆς Μνημιώπο-
σας «Σιδ γνιό μου», ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ δεύτερο
φύλλο οον. «Οσο τὸ διάβασα και ἄμα τὸ διάβασα
διλο, ἀδιάκοπα ἡ συγκίνηση ἐβασίλευε στὴν γυνή μου
και στὸ τοῦ μου. »Ἐροιωδία, δη στὸ ποίημα αὐτὸ μι-
λοῦσε μιὰ ἀληθινὴ ποιήσια. Τὰ λόγια τῆς πορεμέ-
νης μητέρας εἶναι τάντια συγκινητικά. Μὰ τὰ λόγια
τῆς Μνημιώποσας μᾶς δίνουν και κάποια ἄλλη, δ-
μοια δυνατή κ' ἱερή, συγκίνηση τὴν καλλιεργική.
Πόσο ἀπλὰ, δηλαδή πόσο ἀληθινὰ ἡ μητέρα—ποιή-
τρια μᾶς φανερώνει μέσα σὲ λίγους στίχους τὸ θη-
σανδρὸ τῶν αἰσθημάτων τῆς και τὸν πόνο τῆς ψυχῆς
τῆς γιὰ τὸ παιδί της αὐτὸ, ποὺ φεύγει μακρά της,
ποὺ πηγαίνει στὰ ξέρα. «Ἄν μέσα στὰ δημοσικά μας
τραγούδια εξεχωλίσονται γιὰ τὴν διωρφιά τους τὰ
τραγούδια τῆς ξενητιᾶς», τὸ τραγοῦδι αὐτὸ τῆς
Μνημιώποσας ἐπάρω στὸ ἴδιο θέμα τοῦ ξενητεμοῦ
ξεχωλίσει μέσα σὲ δῆλη τὴν τεχνικὴ γεοελληνικὴ πο-
ηση, κ' εἶναι δίχως ἄλλο διαλεχτὸ συντρόφι τῶν
πρώτων. Μαζὶ μὲ τὸ βαθὺ αἰσθημά του, ἔχει και
τὸ μεγάλο χάρισμα τῆς ἀπλότητας. Τὸ διάβασα και
τὸ ξαναδιάβασα πιολλὲς φορές, κ' διαν ἔφτιανα στὸ δί-
στιχο :

μὲ τὸ ἀναμένει ἀλ' τὸ τρεχιὸ γλυκό σου προσωπάκι
και τὸ κονιοῦλι, ταντικὸ, λινὸ φρεματάκι !
πάντα, δὲρ ἔφερ πῶς, μοῦ ἐρχότων στὸ τοῦ οι σῆ-
χοι ἀπὸ τὴν Αδανάρη τοῦ ἀρχαίον Σιμωνίδη, καθὼς
τοὺς ἔχει μεταφέρανε δ κ. Η. Βονιερόδης,
κοιτάμερο μὲς σ' ἄλιπο μικρὸ παρωφοράκι
γλυκό μου προσωπάκι !

Δὲρ ἔχουν καμίαν ἐξωτερικὴ δυοιστήτηα οι σῆχοι
αὐτοὶ τῆς οημερινῆς ποιήσιας και τοῦ ἀρχαίον λυ-
ρικοῦ. ἔχουν δικασ τὴν έσωτεροικὴν δυοιστήτηα,
τὴν τρυφεράδο τοῦ μητρικοῦ αἰσθημάτως μονάχα ἡ
πνοκοροική λέξη προσωπάκιν καθὼς τὴν μετα-
χειρίζονται και οἱ δύο εἶναι διλάκαιο ποίημα, ποὺ
ἔχει τὴν ἴδια φυρῇ. Τοῦτο μᾶς δεύχεται πόσο με-
γάλο πολῆμα εἶναι τὸ κατάλληλο μεταχειρίσιμα τῆς
λέξης και πόσο ἀληθινὸς ποιητής ποέπει τὰ εἶναι
κανένας γιὰ τὰ κάπι μιὰ πολὺ συνηθισμένη λέξη
διεσωμήτεα διλάκαιον κύδουσιν συναισθημάτων.

Φαντάζομαι, πῶς δηποια μητέρα διδάβασε τὸ ποίη-
τρια τοῦ της Μνημιώποσας θὰ εντοιωσε τὴν καρ-
διά της νὰ γρογοζητάῃ μὲ συγκίνηση, τὰ μάτια της
γὰ δακούσονται και θὰ δηγκάλισε μὲ λαχιάρα τὸ παι-
δί της. Και τὸ φαντάζομαι αὐτὸ, ἐπειδὴ ἡ οδσία τοῦ
τραγουδιοῦ εἶναι παραμένει ἀπὸ τὴν ἀγγότερη πηγὴ
τοῦ μητρικοῦ συναισθημάτων κύδουσιν.

Εἶλας ἀκόμη βέβαιος, πῶς τὸ ποίημα αὐτὸ τῆς
Μνημιώποσας—τῆς ποὺ ἀληθινῆς, τῆς μοναδικῆς
τοῦ (πάντα καὶ τὴ γράμμη μου) Ἐλληνίδας ποιή-
τριας—ποὺ ἔξδη ἀπὸ τὰ τόσα χαρίσματά του, ἔχει
και πολλὴν Ἐλληνικήτηα, πρᾶγμα σπάνιο στὴ οημε-
ρινή μας ποιηση, θὰ γίνη ἔνα ἀπὸ τὰ διωρφερα
οιδοίσματα τῆς νεοελληνικῆς ποιητικῆς ἀνθολογίας.

Δικός σου
ΣΤ. ΛΑΜΠΕΤΗΣ

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ

“Αν μπορεί κανείς νά χαρακτηρίσῃ κάτι τι για «άναγνηση», χωρὶς δισταγμὸ πὼς κακομεταχειρίζεται ἐλληνοπογεπως τὴν τιμὴ και τὴν ὑπόληψη ἐνὸς λεκτικοῦ ὄψου, αὐτὸ τὸ κάτι εινε, χωρὶς ἄλλο, ἡ μεταρολή, ποὺ ἀρχισε νὰ σημειώνεται, ἐδώ και λίγον καιρό, στο Δημοτικό μας Σχολείο. Τιτάν δὲν πρόσκειται ἀπλῶς γιὰ μιὰ μεταρογύθηση, ἀπ’ τὶς πολλές, ποὺ γίνονται ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρό, στὰ ἐκπαιδευτικὰ μας πράγματα. Δὲν πρόσκειται γιὰ μιὰ ἄπλη ἀλλαγὴ προγράμματος, γιὰ μιὰ μεταβολή, τέτοια ἡ τέτοια, στὸ πρόγραμμα τῆς διδασκαλίας, γιὰ μιὰ τροποποίηση, μεθοδική, ἡ ουσιαστική, σ’ αὐτήν ἡ σ’ ἔκεινη τῇ παιδαγωγικῇ λεπτομέρεια. Πρόσκειται γιὰ μιὰ γενικήν ἀνατροπή. Ἀνατροπή και ἔθεμελιωμα ἐνὸς παλιοῦ και μουχλιασμένου κόσμου, γιὰ τὸ θεμελιώμα και τὴ δημιουργία ἐνὸς νέου.

“Ολοι γνωρίζουν βέβαια, πὼς σύμφωνα μ’ ἔνα τελευταῖο Νόμο, ἡ δημοτικὴ γλῶσσα, ἔγινε ἡ γλῶσσα τῶν ἀναγνωστικῶν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου. Αὐτὸ δμως, ὅσο σημαντικὸ κι’ ἄν εἰνε, δὲν θὰ ἔφτανε γιὰ νὰ μᾶς ἐνθουσιάσῃ ἀπολύτως. Ἡ δημοτικὴ γλῶσσα ἡρθε και στὶ λογοτεχνία μας ν’ ἀντικαταστήσῃ τὴν καθαρεύουσα, μ’ ἔναν γενικῶτερο τρόπο. Ἄλλα δὲν μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς, διτὶ παντοῦ ἀλλαξε τίποτε περισσότερο ἀπὸ τύπους και φύδηγους. Ἡ ψυχὴ ἀπόμεινε πὶς περισσότερες φορὲς ἡ ἴδια, κάτω ἀπ’ τὸν διαφορετικό τύπο. Ὁ Ἱακὼβ ἀπόμεινε Ἱακὼβ κάτω ἀπὸ τὸ μαλλὶ τοῦ Ἡσαῦ. Κάπου μάλιστα, μέσα στὴν ἄψυχη δημοτικιστικὴ προσπάθεια διακρίνει κανεὶς πῶς χάρηκε και κάποια καθαρευουσιανικὴ δεξιοτεχνία, ποὺ χρύσινε πλουσιώτερα τὸ κατατόπιο μᾶς ἀνοστιᾶς ἡ μᾶς ἀνοησίας. Γι’ αὐτὸ Ἰσα—ἴσια ἐπιμένω πὼς ἡ μ’ αννα τοῦ καινούργιου Ἀλφαριθμαρίου ἡ τὸ π’ αὶ δ’ ι καὶ τὸ ψ’ αὶ τοῦ καινούργιου Ἀναγνωστικοῦ, ποὺ ἡρθαν ν’ ἀντικαταστήσουν τὰ ἵ α, τὰ ὁ ἄ, τὸ π’ αὶ δ’ ο ν και τὸ δ’ ψ’ αὶ ο ν τῶν παλιῶν, δὲ θὰ ἔφταναν νὰ μᾶς ἐνθουσιάσουν.

Ἐτυχῶς κάτι περισσότερο ἀπ’ τὴν γλῶσσα φαίνεται πὼς ἀρχίζει νὰ μπαίνῃ στὸ Δημοτικὸ μας Σχολείο. Καὶ τὸ κάτι τι αὐτὸ εἰνε ἡ ψυχὴ. Χωρὶς τὴν γλῶσσα δὲν θὰ μποροῦνε βέβαια νὰ μπῇ και ἡ ψυχὴ και Ἰσας ἡ ἀλλαγὴ τοῦ γλωσσικοῦ δργάνου νὰ εἰνε ἡ κυριώτερη ἀφορμὴ τῆς κάποιας βαθύτερης ἀλλαγῆς, ποὺ σημειώνω. Τὸ ἔνα ἔφερε τὸ ἄλλο. Ἄλλα τὸ σύνολο ἀποτελεῖ, χωρὶς ἄλλο, μιὰ μεταρογύθηση, ποὺ δὲν εἰνε καμιὰ ὑπερβολὴ νὰ τὴν ὄνομάσουμε ‘Ἀναγέννηση’.

Θέλω νὰ ἐλπίζω, διτὶ στὸν τολμηρὸν αὐτὸ χαρακτηρισμὸ μου δὲν μὲ σέρνειν καμιὰ προκαταληψὴ και καμιὰ συμπάθεια. Θὰ ἔφτανε καθένας ἀμερόληπτος και ἀφανάτιστος ἀνθρωπὸς νὰ εἰξῇ ἔνι πρόσκειρο βλέμμα στὰ ‘Ἀναγνωστικὰ τῆς Γ’ τοῦ Δημοτικοῦ, ποὺ ἀρχισαν νὰ κυκλοφοροῦν τελευταῖα, γιὰ νὰ ἔκτιμησῃ και, χωρὶς σύγκριση μὲ τὰ παλαιότερα, τὴν ὀφάνταστη μεταβολὴ ποὺ ἔγινε στὸ βιβλίο τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου. ‘Ἴσως ἀργότερα νὰ σταματήσω μὲ κάποια περισσότερη λεπτομέρεια, στὰ βιβλία αὐτὰ, ποὺ πρόσκειται

νὰ παραδούσουν σὲ λίγο στὰ χέρια τῶν παιδιῶν μας. Ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ κρύψω τὴ βαθύτατη ἐντύπωση ποὺ μοῦ κάνει τὸ πρῶτο τους γενικὸ ἀντίκρυσμα. Ἔχω μπροστά μου αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἔνα ἀπ’ τὰ τρία ἡ τέσσερος «γεγενένενος» αὐτὰ βιβλία. Είνε τὰ «Ψηλὰ Βουνά» τοῦ κ. Ζαχαρία Παπαντωνίου. Μέσα στὸ βιβλίο αὐτὸ λοιπὸ δὲν είνε μονάχα ἡ γλῶσσα, ποὺ τὸ κάνει νὰ διαφέρῃ ἀπὸ τὰ πολαιότερα τοῦ εἰδους του. Είνε ἡ ψυχὴ ἡ Ἑλληνικὴ, εἰνε τὸ τοπεῖο τὸ Ἑλληνικό, εἰνε ἡ ζωὴ ἡ Ἑλληνικὴ, εἰνε οἱ ἀνθρωποι και τὰ ζῶα και τὰ φυτὰ και τὰ πνεύματα, ποὺ ζοῦν κάτω ἀπ’ τὸν Ἑλληνικὸν οὐρανό. Καὶ χωρὶς νὰ ἀνακατευθῦν στὰ ἰδιαίτερα παιδαγωγικά του χαρίσματα, ποὺ ἀλλοιοποιοῦνται ἀπὸ μένα, μπροστὸν νὰ τὰ προσέξουν και νὰ τὰ χαρακτηρίσουν, νομίζω πως δὲν θὰ βρεθῶ ἀπατημένος, ἀν ωφοκινδυνέψω τὴ γνῶμη, διτὶ και μιὰ Ἑλληνικὴ Παιδαγωγικὴ ἀρχίζει νὰ γλυκοχαράζῃ μέσα στὸ βιβλίο αὐτό. ‘Ο μεγάλος μας παιδαγώγος, δ. Δελμοῦζος, ποὺ μαζῆ μὲ τὸν κ. Μανώλη Τριανταφυλλίδη, ονειράζονται, μ’ ἔναν ιερὸ ἐνθουσιασμὸ, στὴ σύνταξη και στὸ δούλεμα τῶν βιβλίων αὐτῶν, δὲν είνε ξένος βέβαια, στὸ εἰδικὸ αὐτὸ κεφάλαιο. ‘Οπως δὲν είνε ξένος δ κ. Τριανταφυλλίδης στὴ ὁρμονικὴ τους γλωσσικὴ ἐμφάνιση. ‘Ετοι τέχνη και ἐπιστήμη δώκανε τὰ χέρια γιὰ νὰ παρουσιασθῇ, μέσα σὲ τόσο λίγο καιρό, ἔνα τόσο πλούσιο ἀποτέλεσμα. ’

Λένε, πῶς δ. Βενιζέλος, παρακαλῶντας τὸν Γενικὸ Γραμματέα τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας κ. Γλυνδό, νὰ τοῦ χαρίσῃ τὴν εὑνηρίστηση νὰ είνε ὁ πρῶτος ἀναγνωστής τῶν νέων ‘Ἀναγνωστικῶν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, ἐπρόσθεσε τὰ βαρυστήματα αὐτὰ λόγια.

— Πρέπει νὰ ξέρετε, διτὶ τὴν ἐκπαιδευτικὴ μας μεταρογύθηση τὴν λογαριάζω σὰν τὸν μεγαλύτερο τὸ τῆς πρωθυπουργίας μου και σὰν τὴ μεγαλύτερη ὑπηρεσία μου στὴν Πατρίδα.

Καὶ δ. Βενιζέλος ἐπίστευε αὐτὸ ποὺ ἔλεγε. Δὲν ἀπομένει παρὰ νὰ τὸ πιστέψουμε δλοι μας.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Μυθιστόρημα. — ‘Απὸ τὸ ἔρχομενο φύλλο τοῦ «Νουμᾶ» θ’ ἀρχίσωμε νὰ δημοσιεύσουμε τὴ «Μινιόν» τοῦ Γκαΐτε, δηλαδὴ τὸ ἐπεισόδιο τῆς «Μινιόν» βγαλμένο ἀπὸ τὸ περίεπημα μυθιστόρημα του. ‘Τὰ μαθητικὰ χρόνια τοῦ Βίλελμ Μάιστερ. Τὸ ἐπεισόδιο αὐτὸ ἀποτελεῖ κάτι ἔχωριστὸ μέσον σ’ δλο τὸ μυθιστόρημα και γιὰ τοῦτο μπορεῖ νὰ διαβαστῇ εὰν ἔργο αὐτοτελές. ‘Ἡ μετάφραση γινομένη μὲ μεγάλη προσοχὴ δὲ θὰ είναι προδοτικὴ τῆς χώρης τοῦ παιτητικοῦ αὐτὸν δημιουργήματος τοῦ Γκαΐτε. ‘Αρχίζοντας ἀπὸ τὴ «Μινιόν», ποὺ θὰ κρατήσῃ μερικά φύλλα, δ. «Νουμᾶς» θὰ δημοσιεύει τακτιὰ σὲ σύντομες συνέχειες ὡριστούμ γήματι ἀπὸ τὴν παγκόσμια φιλολογία.

Περιοδικά κ’ ἐφημερίδες. — ‘Ακολουθῶντας τὸ παλιὸ συνήδιο οἱ περισσότερες ἐφημερίδες δημοσιεύσαν στὸ περιωτοχρονιάτικο φύλλο τους και φιλολογικὴν ὑλὴ—ποίηματ’, δηγήματα, περιγραφές, ιστορικὰ ἀρθρα, κριτικὲς για τὴ πιευματικὴ ζωὴ τοῦ 1918. ‘Απὸ τὶς τελευταῖς τοῦτος ἀξέστειν ν’ ἀναφερθῆ ἔδω τοῦ Σ. Μελά ‘Ἐνα θεάτρου Θεάτρου», ποὺ δημοσιεύεται στὸ «Έμπρος» και τοῦ κ. Παλαμᾶ στὴν ίδια ἐφημερίδα. ‘Τὸ Φιλολογικὸν 1918», δηκονταὶ τῶν «Βωμῶν καθ’ οὓς τι είναι λογοτεχνικό εἰδος. Γιὰ μερικὲς δλλες παρόμοιες κριτικὲς θὰ περιφρόσσουμε νὰ εἰκούμε, διτὶ ἐκείνοις καὶ τὶς ἔγραφαν πρό-

**ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΜΕΤΟΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΝΙΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

Η μεγαλειτέρα Έλληνική Ασφαλιστική Εταιρεία.

Κεφάλαια Δραχ. 5,000,000

Πρόεδρος Διοικ. Συμβουλίου **Γεώργ. Δρακούλης**

ΚΛΑΔΟΣ ΘΑΛΛΑΣΗΣ

Ασφάλεια κατά κινδύνων πολέμου και θαλάσσης

ΚΛΑΔΟΣ ΠΥΡΟΣ

Διευθυντής **Φ. Θ. ΦΩΤΙΑΔΗΣ.**

Γεν. Πράκτορες: **ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ**

Πρωτοφέρεντον Αθηνών: **Όδός Σταδίου 34 α. Δ. ΤΕΡΖΑΚΗΣ**

**ΟΙΝΟΙ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟΙ
„ΜΑΥΡΟΔΑΦΝΗ“
Ε. Α. ΤΟΥΛ
δ. Όδός Προαστείου 5.**

**ΔΗΛΩΣΙΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

Φέρεται εἰς γνῶσιν ότι ή πληρωμὴ τοῦ ὑπὸ ἀρ. 1 τοικομερίδιου διμολογιῶν τοῦ ἐκ δρ. 11.000.000 δανείου τῆς ήμετέρας Εταιρίας ἀρχεται ἀπὸ τῆς 2 Ιανουαρίου 1919 καὶ θὰ ἐνεργήται καθ' ἐκάστην 10—12 π. μ. καὶ 4—6 μ. μ. εἰς τὰ γραφεῖα αὐτῆς.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται ὅσοι τυχὸν δὲν ἀντῆλλαξαν τοὺς προσωρινοὺς των τίτλους, ὅπως προσέλθωσι καὶ ἀνταλλάξωσιν αὐτοὺς διὰ τῶν δριστικῶν τοιούτων.

Ἐν Πειραιῇ, τῇ 27 Δεκεμβρίου 1918.

Ἐντολὴ τοῦ Δ. Συμβουλίου

Ο Γεν. Διευθυντής
Α. Π. ΠΑΛΗΩΣ

**ΘΥΕΛΛΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗ-
ΜΙΟΥ-27-
Διεύθυνσις Π.Ρ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
ΠΟΤΑ - ΛΙΚΕΡ - ΜΕΖΕΔΕΣ
ΔΙΑΦΟΡΑ ΚΡΥΑ ΦΑΓΗΤΑ**

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ε Α Ρ Α
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
«ΑΘΗΝΑΪΚΗ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΞ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΔΡΧ. 60,000,000

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ :

ΕΝ ΕΛΛΑΣΙ : Αθήναι, Αγρίνιον, Βόλος, Ηράκλειον, Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα, Καβάλλα, Καλάμαι, Λάρισσα, Αλμυρός (Κάστρον), Μιτινήνη, Νάξος, Πάτραι, Πειραιές, Ρέθυμνος, Σάμος (Βασιλίας Καρλόβασι), Σύρος, Τυρόπολις, Χανία, Χίος.

ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ : Κων/πολις (Γαλατᾶ καὶ Σταμπού), Σμύρνη.

ΕΝ ΑΙΓΑΙΙΤΩ : Αλεξάνδρεια, Κάϊρον.

ΕΝ ΚΥΠΡΩ : Λεμεσός.

ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ : Λονδίνον, 22 Fenchurch Street.

ΕΝ ΓΑΛΛΙΑ : Μασσαλία, 33, Rue de la Darse.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΚΑΘ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΣΑ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

I. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ, Αντιπρόεδρος, ΙΑΚΩΒΟΣ ΜΠΟΝΝΙΕ, Έντεταλμένος Σύμβουλος.
Γ. ΛΒΕΡΩΦ, Κ. ΒΕΡΟΥΓΚ, ΣΤ. ΕΥΓΕΝΙΔΗΣ, Δ. ΖΑΡΙΦΗΣ, Π. ΚΑΡΑΠΑΝΟΣ, Μ. ΛΑΣΚΑΡΙΣ, Κ. ΝΙΚΟΛΑΙΔΗΣ
ΒΑΡΩΝΟΣ Α. ΔΕ ΝΕΦΛΙΣ, Ι. ΠΟΛΙΤΗΣ, Ε. ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗΣ.
Γενικός Διευθυντής: ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΗΛΙΑΣΚΟΣ.

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

Έκτελει προεξοφλήσεις ἐμπορικῶν γραμματίων καὶ εἰσ-
ποράξεις τοιούτων ἐν Ἑλλάδι καὶ τῷ ἔξωτερῳ.

Άγοράζει καὶ πωλεῖ ἔνταξις + ομισμάτα καὶ κρατητομίσματα.

Έκδοσει πιστωτικάς ἐπιστολάς καὶ ἀναλαμβάνει τὴν ἀπανταχοῦ ἀποστολήν χρηματικῶν ποσῶν διά τηλεγραφικῶν ἢ ταχυδρομικῶν ἐντοιχίων.

Άνοιγει πιστωσίες ἐπὶ φορτωτικῶν. Δέχεται τίτλους πρὸς φύλαξιν ἢ ἐπί πράττει τοικομερίδια καὶ κληρονομίους εἰς τὸ ἄρ-
τιον τίτλους, ἔκτελει χρηματιστικὸν ἐντολός, δέχεται ἀνεξό-
διος ἐγγυαρέψεις εἰς νέας ἐκδόσεις καὶ ἐν γένει ἔκτελει πᾶσαν
ἐπὶ τίτλων ἐργασίαν ἀνταλλαγῆς, εἰσπόρευες δόσεων, ἀσφα-
λείας κατὰ τῆς εἰς τὸ ἄρτιον κληρονομίας κτλ.

Χρηγεῖ δάνεια ἐπὶ τίτλων

Έκτελει παντὸς εἰδούς ναυτιλιακὰς ἐργασίας ἀγοράς καὶ
θωλήσεις ἀτμοπολίων, ἀσφαλείας ἐναντίον παντὸς κυνδύνου,
παλάσσης καὶ πολέμου, ἐπὶ ἀτμοπολίων, ἐμπορευμάτων,

τίτλων, ναυλώσεις ἀτμοπολίων διαλ. σμὸν πλοιοκτητηκῶν ἢ φορ-
τωτικῶν ἐιστράξεις συμβολάριν ἀσφαλείας καὶ ἀποζημιώσε-
ων ἐξ ἀπωλειῶν ἢ ἀβαιρίων κ.τ.λ., κ.τ.λ.

Άνοιγει τρέχοντας λογοριασμὸν καὶ δέχεται χρηματικὰς
καταθέσεις.

ὅψεως ἐπὶ τόκῳ 3 0/0 ἐτησίως καὶ
ἐπὶ προθεσμίᾳ 3 1/2 0/0 ἐτησίως διὰ τὰς ἀποδ.

μετὰ 6 μῆνας διὰ τὰς μετά δύο ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα ἀποδ.

Ἔχει εἰδικήν ἴππησίαν Ταμιευτηρίου ἐπὶ τόκῳ 4 0/0 ἐτησίως.

Ἔχει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κοινοῦ, ὅποι πάντας
τοὺς ἐπιθυμητοὺς ὄφους ἀσφαλείας, ὑπήρχε σίαν
ἐνοικιασμός, σιδηροδρόμων διατάξεων μερισμάτων
θησαυροφυλακῶν τῆς Μεσογείου ἀπὸ Δρχ. 30. — ἐτησίως καὶ
ἄνω. Εἰδικὴ κλεις παραδίδεται εἰς ἔκστον πελάτην δι' ἣς
οὗτος καὶ μόνος δύναται ν' ανοίξῃ τὸ ὑπὸ αὐτοῦ ἐνοικιασθὲν
διαμέρισμα.

ΚΟΛΩΝΙΑ ROYAL
Χημικὸν Ἐργαστήριον Ἀθηνῶν ΖΑΧΑΡΙΑ
ΟΔΟΣ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Η Λαϊκὴ Τράπεζα ἰδρύθη ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς
Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ ὑπὸ πολλῶν
ἄλλων κεφαλαιούχων

Κεφάλαιον Μετρικὸν Δρ. 6,000,000
Καταβεβλημένον > 1,500,000
Ἀποθεματικὸν > 1,820,000

ΕΡΓΑΣΙΑΙ

- Η Λαϊκὴ Τράπεζα ποιεῖ συνάλλαγμα πλ. τοῦ ἔξωτερου καὶ ἀγοράζει ἐπιταγάς [Chèques] ἐπὶ τοῦ ἔξωτερου
- Εἰσπράττει γραμμάτια τρίτων καὶ τοκομερίδια.
- Ποιεῖ καὶ ἀγοράζει παντός εἴδους χρεώγραφα καὶ λαχεῖσοφόρους ὅμολογίας.
- Χορηγεῖ δάνεια ἐπὶ ἐνεγκόφτι κοσμημάτων.
- Δέχεται καταθέσεις; εἰς περτηνήσιν, ἐπὶ προθεσμίᾳ καὶ καταθέσεις ταμευτηρίου.
- Ἐν γένει δὲ ἐκτελεῖ πᾶσαν ἐργασίαν τραπεζικῆς; φύσεως;

Γενικὸς Διευθυντής: Δ. ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΔΡ. 3,000,000

Δεωρόδος Πανεπιστημίου 26

A. ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Προεξοφλήσεις, δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ λογαριασμοὶ ἐπὶ ἐνεχύσῳ φφ τίτλων. Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύσῳ ἐμπορευμάτων καὶ ἐνεχυρογράφων Γενικὸν Ἀποθηκών. Ὑπηρεσία ἐκτελουνισμοῦ, παραλαβῆς καὶ πωλήσεως ἐμπορευμάτων διὰ λογαριασμὸν τρίτων. Ἐκτέλεσις ἐντολῶν Χρηματιστηρίου. Ἄνοιγματα πιστώσεστεντ τῇ ἀλλοδαπῇ (crédits confirmés). Ἐκδοσίς δανείων.

B. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Μελέτη, ἴδρυσις καὶ ὁργάνωσις καὶ ἀλλων Ἐταιριῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων βιοτεχνικῶν, ἐμπορικῶν, μεταλλευτικῶν, συγκοινωνίας καὶ τεχνικῶν. Στατιστικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ μελέται.

*Ωραι συναλλαγὴ 8,30 μέχρι 12,30 μ. μ.

„ΠΥΡΣΟΣ“

ΜΗΝΙΑΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Διευθυντής: ΠΑΝΟΣ Α. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 4

Ο «Πυρσός» εἶναι τὸ φιλολογικὸ δργανο τῶν νέων. Βγαίνει κάθη μῆνα καὶ πουλέται σ' ὅλα τὰ κιόσκια καὶ τὰ κεντρικότερα βιβλιοπωλεῖα 1 δρ. τὸ τεῦχος. Ή συνδρομὴ του εἶναι 8 δρ. γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ φρ. χ. 10 γιὰ τὸ ἔξωτερο.

ΠΕΙΡΑΪΚΗ ΘΑΛΑΣΣΑΣΦΑΛΕΙΑ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΜΕΤΟΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΔΡΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Κεφάλαιον καταβεβλημένον δραχ. 2,000,000
Ἐγκεκριμένη διὰ Βασιλίκη Διατάγματος

Πρόεδρος Δ. Συμβούλιον **Α. Παναγιωτόπουλος**
(Δήμαρχος Πειραιῶς)
Γεν. Διευθυντής **Γεργ. Φραγκόπουλος**

Ασφάλεια κατὰ κινδύνων Πολέμου καὶ Θαλάσσης
ἐπὶ ἀτυπολόγων, ιστιοφόρων, ἐμπορευμάτων κλπ.

Γεμφείτης Εν Πειραιεί **Άδελ. Φραγκοπόύλον**
(Πλατεία Θεμιστοκλέους)

Ἐν Αθήναις: **Υιόν I. Ρούσσου** (Πανεπιστημίου 47).

Άδελφοί Δάνου & Σία

ΕΔΡΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ἐν Αθήναις, Θεσσαλονίκῃ καὶ Πάτραις, ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ἐν Καλάμαις, Λαμίᾳ καὶ Νέᾳ Υόρκῃ, ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ εἰς ἄπαντας τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος.

ΤΡΑΠΕΖΙΤΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ:
ἐν Αθήναις καὶ Πειραιεῖ ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ἐν Θεσσαλονίκῃ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΒΡΑΜ Η. ΑΜΑΡ

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ:

ΔΙΑΚΟΜΙΣΙΣ, ΑΠΟΣΤΟΛΗ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΙΣ
ΚΑΙ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ
ΔΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΝ ΤΡΙΤΩΝ

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΠΙ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΤΩΤΙΚΩΝ.

ΝΑΥΛΩΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΙΣΤΙΟΦΟΡΩΝ

ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ

ΤΜΗΜΑ ΕΓΧΩΡΙΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ. Ήμισία τηλεγραφική ὑπηρεσία ἐκ τῶν κέντρων τῆς παραγωγῆς τῶν τιμῶν σταφίδων καὶ σύκων. Διαρκῆς παρακαταθήκη σταφίδων, σύκων καὶ σάτανος πρὸς πώλησιν διὰ λ. σμὸν τῶν ἀποστόλεων.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΙΤΟΥΜΟΥ ΕΠΑΡΧΙΩΝ. Παραλαβὴ καὶ ἀποστολή, μετά καταβολῆς τῆς δάσκαλῆς αὐτῶν, ἀλένδρων, σίτου, δρύζης καὶ ὄλων ἐν γένει τῶν εἰδῶν τοῦ ἐπιστιτυμοῦ.

Γεν. Πράκτορες τῆς "ΠΡΟΝΟΙΑΣ,"
Ανων. Επιφείας Γεν. Ασφαλειῶν.

Τηλέφ. Πειραιῶς 187, Αθηνῶν: 13-57.
Τηλεγραφική Διεύθυνσις:

Άδελφοί Δάνου

«ΛΥΡΑ»

Τούτη τὴ βδομάδα κυκλοφορεῖ τὸ νέο φιλολογικὸ περιοδικό «ΛΥΡΑ» μὲ πλουσία καὶ ἐκλεχτὴ ὑλὴ τῆς δικῆς μας καὶ ζένης φιλολογίας.